

Kerteminde
Kommune

”Villaen”

- fra børnehjem til fremtidens børnehjem

Kerteminde Kommune ønsker i et tæt samarbejde med Social Tilsyn Syd at være foregangskommune i en tre-årig forsøgsperiode i forhold til at tilbyde fleksible løsninger til børn, unge og forældre, der i en længere eller kortere periode har behov for et døgnbehandlingstilbud.

Formålet med forsøgsprojektet er dels at afprøve effekten af en fleksibel tilbudsvifte, der former sig efter den aktuelle brugers behov og dels at skabe videngrundlaget for en kvalitetsmodel, der kan bruges til godkendelse og tilsyn af denne type behandlingstilbud.

Tilsynsreformen betyder et tiltrængt og kvalificeret løft af anbringelsesområdet, som vi i Kerteminde Kommune anerkender behovet for. Desværre kan vi konstatere, at de lovændringer, som løfter området kvalitativt, har den u hensigtsmæssige bivirkning, at intentionen i Barnets Reform om at skabe kontinuitet i udsatte børn og unges liv modarbejdes. Ligesom vi har oplevet, at Kvalitetsmodellen hindrer innovativ udvikling til gavn for de aller mest udsatte børn, unge og deres familier.

I Kerteminde Kommune anser vi kontinuitet i opvæksten som et grundvilkår for vores børn og unge, hvis de skal skabe sig selvstændige voksenliv. Forældrene vil – uagtet niveauet for deres forældrevene - være børnene og de unges blivende relation livet igennem. Den relation skal bevares og styrkes. Vi har derfor skabt de fysiske rammer for et fleksibelt behandlingstilbud, der kan indrette sig efter den enkelte brugers behov, således at børn og unge kan modtage døgnbehandling enten sammen med forældre og søskende eller med mulighed for tæt kontakt til dem. Børnene og de unge får herved en reel mulighed for kontinuitet i opvæksten i kraft af, at deres vigtigste relation - forældrene – styrkes og i kraft af, at de bliver i deres nærmiljø og kan bevare kontakten til venner, skole og dagtilbud. Samtidigt anerkender vi betydningen af at kunne tilbyde et hjem frem for en bolig til børn, unge og deres familier med behov for et behandlingsindsats – en betydning, som vi har fået bekræftet i en omfattende brugerinddragelse af anbragte børn, unge og deres forældre forud for opførelsen af den nyskabende døgninstitution, Villaen.

Præciserende ønsker Kerteminde Kommune i en forsøgsperiode at få dispensation fra Lov om Socialtilsyn til:

- at drive et fleksibelt behandlingstilbud i Villaen efter SEL § 52 stk. 3, 4, 5 og 7 samt § 55.
- at lade personalenormeringen i fleksafsnittet bestå af dels en fast medarbejderstab, der yder den grundlæggende pædagogiske omsorg, og dels en ”fleksibel” behandlende medarbejderstab, hvor specialiserede kompetencer hentes ind fra kommunens samlede faggrupper afhængig af den enkeltes behandlingsbehov.

Børn og Ungeforvaltningen
Grønvej 11
5550 Langeskov
Tlf. 65 15 11 55
Fax 65 15 12 90
kbe@kerteminde.dk
www.kerteminde.dk

12. november 2015

Sagsnr.
440-2014-55835

Dokumentnr.
440-2015-99935

I anerkendelse af nødvendigheden af og vanskeligheden ved at godkende og føre tilsyn med behandlingstilbud med en foranderlig målgruppe, metodevifte og faglig tilgang ønsker Kerteminde Kommune at indgå i et tæt samarbejde med Socialtilsynet i forsøgsperioden. Samarbejdet skal dels sikre kvaliteten i tilbuddet i forsøgsperioden og dels munde ud i en Kvalitetsmodel, der anvendes til godkendelse og tilsyn af fleksible behandlingstilbud.

Visionen bag Villaen

I 2007 fik Kerteminde Kommune en vision om et moderne børnehjem, der bryder med institutionaliseringen og klientgørelsen af anbragte børn, unge og deres forældre qua de fysiske rammer og en tilpasningsdygtig tilbudsvifte. Visionen har i dag materialiseret sig i Villaen, der er en helt ny type døgninstitution, som kombinerer kvalitetene fra et trygt hjem med nye idéer om, hvad en døgninstitution er og hvilke behov, den skal imødekomme.

Villaen er primært finansieret via fondsmidler fra Den A.P. Møllerske Støttefond, OAK Foundation Denmark og Egmont Fonden. Villaen er opført i tæt dialog med de børn, unge, forældre og medarbejdere, der undervejs i udviklings- og byggeprocessen har været tilknyttet kommunens tidligere døgninstitution, Dyrehaven, eller ungdomsboligerne, Hyblerne. Kerteminde Kommune har således allerede i byggefasen været foregangskommune og har inddraget en brugergruppen, der sjældent inddrages. Gruppen af anbragte og tidligere anbragte børn og unge samt deres forældre har sat det afgørende fingeraftryk på Villaens fysiske fremtoning og indretning. Gruppen betonede vigtigheden af føle sig hjemme i institutionen og være stolte af at bo dér; de ville bo i et hus, der var et hjem indvendigt, men et slot udvendigt. I Villaen refererer de fysiske rammer indvendigt til en almindelig familiebolig i indretning og materialevalg, mens den udvendigt adskiller sig positivt fra de øvrige boliger i villa-kvarteret og elementer som svævebane og cykelbane er en del af haven.

Villaen eksemplificerer fremtidens børnehjem, hvor intentionen om kontinuitet i opvæksten og nære stabile relationer er fundamentet og hvor brugerens behov styrer tilbudsviften.

Villaen er fleksibel i sin udformning og det er visionen, at Villaens vifte af behandlingstilbud skal være så fleksibel, at flest mulig af kommunens børn og unge, der i kortere eller længere tid har behov for en behandlingsindsats, kan favnes frem for, at blive sendt til eksterne tilbud. Herved opnås blandt andet, at relationen til familie og netværk bevares ligesom skift af skole eller dagtilbud undgås. Opretholdelsen af de eksisterende sociale relationer på trods af anbringelse på Villaen skal støtte brugerne i en stabil skolegang og en fastholdelse i uddannelsessystemet på længere sigt. Villaen tilbyder desuden rammer, der gør det muligt, at børn og forældre kan have et normaliseret samvær med hinanden i trygge hjemlige rammer. Muligheden for at skabe et normaliseret samvær betyder, at den tætte kontakt og relation mellem forældre og børn kan bevares, så en langsigtet kontinuitet i børnenes og de unges nære relationer sikres. Forældrene opnår desuden mulighed for at udleve forældreskabet – også selv om forældrene kun kan mestre det i begrænset omfang.

Villaen er bygget sådan, at den kan opfylde behovet for fysisk fleksibilitet. Socialtilsyn Syd beskriver i sin tilsynsrapport fra december 2014 Villaen således:

Side 3 af 6

*"Institutionen er noget særligt derved, at den bryder med traditionel institutionsindretning - den er således indrettet med fokus på hjemlighed og hygge og funktionel opdeling i flere forbundne, men mindre enheder. (...) Huset er indrettet i mindre enheder for at skabe små overskuelige fællesskaber. Dette giver mulighed for at skabe mere ro og for at forebygge konflikter. Hver enhed har deres interne fællesareal, indgang og udeareal. Dernæst er der fællesarealer, som er tilgængelige for alle husets beboere. Huset indeholder også mødelokaler, kontorer og køkken. Indretningen er baseret på et nærhedsprincip, så alle husets enheder nemt kan nås, så bemanding og bevægelse i huset bliver rationel. Og samtidigt er der taget hensyn til de forskellige gruppers meget forskellige behov, og understøtter deres udvikling og trivsel."*¹

Opsummering

Kerteminde Kommune har gennem en eksemplarisk brugerinddragelsesproces i Villaen skabt et innovativt bud på fremtidens børnehjem. Brugeren har været i centrum fra før den første streg på arkitektens papir og brugeren er fortsat i centrum i Villaen, hvor 17 børn og unge i dag bor i Villaens Børne- og Ungeafsnit.

Kerteminde Kommune ønsker imidlertid at afprøve begrebet "brugeren i centrum" yderligere i realiseringen af Fleksafsnittet, hvor behandlingstilbuddet kontinuerligt tilpasser sig til brugeren – brugeren skal ikke passe til en bestemt målgruppe, behandlingsmetode eller faglig tilgang. Behandlingsmetode og faglig tilgang tilpasses brugeren.

Den grundlæggende tænkning er, at skal barnet eller den unge i en kortere eller længerevarende anbringelse sikres kontinuitet og nære stabile relationer, skal vi styrke og bevare forældre-barn-relationen. Det kan vi kun gøre ved at tilbyde rammer, hvor familien kan bo sammen under behandlingen eller tilbyde behandling af barnet i familiens nærområde, så forældrene kan udleve den del af forældreskabet, de magter.

Brugerinddragelsen har bekræftet os i den antagelse; børn og forældre forudsætter at kunne "være familie" i hjemlige omgivelser under anbringelsen i en eksemplarisk døgninstitution.

Villaen har en størrelse og en indretning, så børn og unge med mangeartede problemstillinger kan bo i institutionen; har f.eks. et krænket barn behov for afskærmning, er der mulighed for det. Det er ikke tanken, at Fleksafsnittet skal kunne huse forældre med omfattende misbrug eller ubehandlede psykiske lidelser.

¹ Tilsynsrapport – Socialtilsyn Syd (december.2014)

Opsummerende ønsker Kerteminde *Kommune* i et tæt samarbejde med Social Tilsyn Syd at være foregangskommune i en tre-årig forsøgsperiode i forhold til at tilbyde fleksible løsninger til børn, unge og forældre, der i en længere eller kortere periode har behov for et døgnbehandlingstilbud.

Det forudsætter, at Villaens Fleksafsnit ikke fastlåses i en bestemt tilbudsvifte eller medarbejderstab. Viften og medarbejderstabens kompetencer skal hurtigt og fleksibelt kunne tilpasses en ny bruger eller brugergruppes behov.

23.11.15.
Inge Skov Madsen
Chef for Børn- og Familieafdelingen
og
Katrine Bech
Konsulent

Bilag 1: beskrivelse af målgrupper og enheder i Villaen

I Villaen er bygget til følgende målgrupper:

Side 5 af 6

Fleksafsnittet har en bred brugergruppe. Det kan eksempelvis være børn eller unge i døgnophold, akutanbringelse, observation eller aflastning efter servicelovens §52 stk. 3, nr. 4, 5 og 7 samt §55.

I Fleksafsnittet kan f.eks. den enlig gravide mor bo midlertidigt, hvis der eksempelvis er brug for støtte til at sikre en god graviditet eller til at forberede forældreskabet, brug for socialpædagogisk støtte og guidning til at klare forælderrollen, eller brug for afklaring af fremtidig hjemgivelse eller anden anbringelse.

Forældre og børn kan desuden anbringes sammen i Fleksafsnittet, mens et eller flere af børnene udredes pædagogisk/psykologisk eller forældrene støttes til at udvikle deres forældrekompetencer. Forældrene kan desuden modtage familiebehandling i lejligheden, mens barnet er anbragt i børneafsnittet. Ligeledes kan lejlighederne i Fleksafsnittet anvendes til overvåget/støttet samvær. De forældre, der anbringes sammen med deres børn i lejlighederne, vurderes at have potentialerne til at udvikle deres forældrekompetencer med støtte fra personalet, hvor målet er, at familien på sigt skal kunne blive sammen. Forældre, der er behandlingskrævende pga. ubehandlede psykiske lidelser eller har et aktivt misbrug, indskrives ikke i Fleksafsnittet.

Fleksafsnittet består af to selvstændige enheder. Den ene enhed er en 1½ værelses lejlighed og den anden enhed består af køkken/opholdsrum, 4 værelser og et rådighedsværelse i en større lejlighed.

Det er på nuværende tidspunkt ikke muligt at opnå godkendelse til Fleksafsnittet efter Lov om Socialtilsyn.

I **Børneafsnittet** bor børn i alderen 5 – 15 år, der har behov for særlig pædagogisk støtte, behandling og omsorg. De er alle henvist fra kommunen efter Servicelovens § 52 stk.3 nr. 7. Børnene kan være anbragt for en kortere eller længere periode.

Børn, der er anbragt i et pædagogisk/psykologisk observationsforløb i 3-6 måneder efter servicelovens § 55, for at få afklaret støttebehov, kan også bo i Børneafsnittet. Børnene har mulighed for at have samvær med deres forældre i en etværelses lejlighed, der er placeret i afsnittet.

Børneafsnittet er opdelt i to afsnit med plads til henholdsvis fire og fem børn.

Ungeafsnittet har plads til otte unge i alderen 15 - 18/23 år, der kan have adfærdsmæssige, sociale og psykiske problemer. De unge er anbragt efter Servicelovens §52 stk. 3 nr. 7.

I afsnittet gives desuden mulighed for bo-træning med henblik på at kunne klare en selvstændig voksertilværelse i egen bolig.

Ungeafsnittet består af både etværelseslejligheder til en person og tre bofællesskaber med plads til hver to personer.

Børneafsnittet og Ungeafsnittet fungerer som hjem for de børn og unge, som ikke kan trives og udvikle sig gennem anbringelse i plejefamilier. Bagved Barnets Reform ligger en grundlæggende viden og antagelse om, at relationer er det bærende element for børn og unges udvikling. Det er dog ikke alle børn og unge, der kan indgå i de tætte relationer, som plejeforældre tilbyder. For disse børn er deres udvikling afhængig af et professionelt pædagogisk personale. Der vil fortsat være børn og unge, som må bo på institution hele deres barndom. For disse børn vil Villaen være deres hjem og de vil i kraft af den pædagogiske praksis i Villaen kunne se tilbage på en barndom, hvor mor og far var i et tæt samspil med de professionelle voksne i institutionen.

Der er opnået godkendelse af Børneafsnittet og Ungeafsnittet.

Øvrige brugergrupper

Villaen råder også over et fælles rum, der planlægges brugt til forebyggende indsatser:

- 'Klar til barn' (forældreprogram til vordende/nybagte forældre)
- Samtalegrupper for børn og unge med forskellige problemstillinger
- Fagligt fællesskab (kompetenceudvikling, sparring og vejledning til plejefamilier)
- mm.